

14 octombrie 2011

DE CE ESTE NECONSTITUȚIONALĂ LEGEA PRIN CARE AU FOST ANULATE PENSILE DE SERVICIU

În opinia noastră, Legea 119 din 2010 prin care au fost desființate pensiile de serviciu este neconstituțională pentru următoarele considerente:

I.) ART.146 DIN CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

Potrivit art. 29 din Legea 47/1992, cu modificările și completările ulterioare, Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

Prin Decizia 873 din 25 iunie 2010(publicată în Monitorul Oficial nr. 433 din 28 iunie 2010) a Curții Constituționale referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor s-a constatat că dispozițiile art. 1 lit. c) din Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor sunt neconstituționale, în raport cu prevederile art 124 alin. (3) și art. 132 alin. (1) din Constituție, iar prin Decizia nr.871 din 25 iunie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor (Publicată în Monitorul Oficial nr. 433 din 28.06.2010), Curtea a constată că, dispozițiile Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

În baza prevederilor art. 147 alin. 2 din Constituție raportat la art. 18 alin. 3 din Legea nr. 47/1992, proiectul de lege a fost retrimis Parlamentului României.

Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 441 din 30 iunie 2010 sub numărul 119/2010.

1

În același Monitor Oficial a fost publicat și Decretul Nr. 604 din 29 iunie 2010 pentru promulgarea Legii privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor emis de Președintele României în temeiul prevederilor art. 77 alin. (3) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată.

În art.12 alin. 2 din lege se arată că, Legea nr. 119/2010 ”a fost adoptat în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituția României, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senarului și, în condițiile art. 147 alin. (2) din Constituția României, republicată, cu respectarea dispozițiilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată, în ședința comună din data de 29 iunie 2010”.

Considerăm că Legea nr. 119/2010 este neconstituțională, în întregul ei, în raport cu prevederile art. 146 din Constituția României, pentru următoarele considerente:

Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor, înainte de promulgarea acestora, potrivit art. 146 din Constituție, "la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori, precum și, din oficiu, asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;"

În baza art. 15 din Legea nr. 47 din 1992, "în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare, legea se comunică Guvernului, Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și Avocatului Poporului și se depune la Secretarul General al Camerei Deputaților și la cel al Senatului. În cazul în care legea a fost adoptată cu procedură de urgență, termenul este de două zile."

Legea 119/2010 a fost adoptată de Parlamentul României în procedură de urgență, la data de 29.06.2010 și, a fost trimisă Președintelui României în aceeași zi, fiind promulgată tot la data de 29.06.2010, prin Decretul Prezidențial nr. 604/2010.

Legea privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor trebuia depusă la Secretarul General al Camerei Deputaților și la cel al Senatului și comunicată Guvernului, Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și Avocatului Poporului, cu 2 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare.

2

Numai după expirarea unui termen de două zile, actul adoptat de Parlament putea fi trimis Președintelui României în vederea exercitării dreptului constituțional de a sesiza Curtea Constituțională în vederea verificării modalității de punere de acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 873/2010 ori pentru a promulga actul normativ .

Această procedură cât și termenul de două zile nu au fost respectate atâta timp cât legea a fost promulgată în aceeași zi în care a fost adoptată, și anume la data de 29.06.2010.

Prin nerespectarea prevederilor art.15 din Legea nr. 47/1992 privind controlul constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, Legea nr.119 din 2010 înfrânge prevederile art. 146 din Constituție, fiind astfel pe deplin neconstituțională.

II.) PRINCIPIUL NERETROACTIVITĂȚII LEGII, STATUAT DE ART. 15 ALIN. 2 DIN LEGEA FUNDAMENTALĂ.

Potrivit art.15 alin.(2) din Constituție "legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale noi favorabile".

În acest sens, prin câteva sute de decizii pronunțate timp de aproape 20 de ani, Curtea Constituțională a decis în mod constantă că: "orice prevedere nouă poate fi aplicată numai de la data intrării sale în vigoare, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art.15 alin.(2) din Constituție".

În aceste condiții, declarând constituțională Legea nr.119 din 2010, prin deciziile C.C.R.nr. 871 și 873 din 2010 a fost înfrânt principiul speranței legitime la o protecție reală din partea Curții față de prevederile unei legi neconstituționale pe de o parte, iar pe de altă parte principiul coerenței și clarității deciziilor Curții în materia neretroactivității legii.

În concluzie, și numai sub acest aspect, având în vedere faptul că actualele pensii speciale au fost legal stabilite și calculate în baza unor legi în vigoare la data respectivă și până la data de 31 decembrie 2010, ulterior adoptării Legii nr.119 din 2010, Legea nr.119 din 2010 încalcă principiului neretroactivității legii - regulă imperativă - prevăzut de art.15 alin.(2) din Constituția României.

3

III.) PRINCIPIUL EGALITĂȚII ÎN DREPTURI CONSACRAT DE ART.16 DIN CONSTITUȚIE.

Potrivit prevederilor art.180 alin.(7) din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.140 din 1 aprilie 2000, ca, dacă prin schimbarea sistemului de calcul al pensiei rezultă un cuantum mai mic al acesteia, "se păstrează în plată cuantumul avantajos".

Toți cei care am deținut pensii de serviciu nu am beneficiat de aceste prevederi de care au beneficiat și beneficiază în continuare toți cei care au obținut o pensie din sistemul asigurărilor sociale.

IV.) PRINCIPIUL DREPTULUI LA PROPRIETATEA PRIVATĂ, STATUAT DE ART. 44 DIN CONSTITUȚIE.

Admințând peste 2000 din contestațiile formulate, instanțele de judecată a decis că prevederile art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale art. 14 din Convenția Europeană, art. 1 și 2 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (Roma, 4.XI.2000), precum și în art. 21 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, se opun prevederilor Legii nr.119 din 2010, iar conform dispozițiilor art. 20 alin.2 din Constituție dispozițiile din Convenție și Cartă se aplică cu prioritate față de Legea nr.119 din 2010.

Conform art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, „orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”.

Totodată, potrivit art.17 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (Dreptul de proprietate (1) Orice persoana are dreptul de a detine in proprietate, de a folosi, de a dispune si de a lasa mostenire bunurile pe care le-a dobandit in mod legal. Nimeni nu poate fi lipsit de bunurile sale decat pentru o cauza de utilitate publica, in cazurile si conditiile prevazute de lege si in schimbul unei despagubiri juste acordate in timp util pentru pierderea pe care a suferit-o.

4

De asemenea, art. 20 alin 2 din Constituția României prevede că : „2) Dacă exista neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile” .

De asemenea art. 10 TCE stipulează că : „Statele membre iau toate măsurile generale sau speciale necesare pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezentul tratat sau care rezultă din actele instituțiilor comunității . Statele membre facilitează Comunității îndeplinirea misiunii sale. Statele membre se abțin să ia măsuri care ar pune în pericol realizarea scopului prezentului tratat ”.

Art. 6 alin 1 din Tratatul Privind Funcționarea Uniunii Europene (versiunea consolidată 9.05.2008) prevede expres că : „Uniunea recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000, astfel cum a fost adoptată la 12 decembrie 2007, la Strasbourg, care are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor”.

Astfel, în ceea ce privește Convenția europeană privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ca principiu general, dispozițiile acesteia au forță constituțională și supralegislativă .

În concluzie, în cazul în care, instanțele de judecată naționale constată că legile interne încalcă pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte, conținând dispoziții mai puțin favorabile decât acestea din urmă, sunt obligate să ignore aceste prevederi și să facă aplicarea celor din reglementarea internațională mai favorabilă.

V.) Prin decizia 1270 din 15.09 2011, CCR a respins, cu majoritate, o nouă cerere de constatare a neconstituționalității Legii nr.119 din 2010.

La data de 18.10.2011, la CCR se va dezbate din nou cererea de neconstituționalitate a Legii nr.119 din 2010.